

לכל יוצאי העבר האוסטרו-הונגרי. הם לשינוי חלקת אדמה בזכרון-יעקב, והם יטעו שם עצים לפי מספר החיילים האוסטרו-הונגרים שיעזבו למודעה ויתרמו כסף. הקשר ההדוק בין שטרנשוס לקיסר פרנץ יוזף זה לא מהיה. הוא החל להירקם עוד כששטרנשוס היה בן 16: "הקיסר בא למקום שאני גרתי בו. אז נפגשנו בפעם הראשונה. אני הייתי שמח מאוד, וגם הוא, תיכף ראו על הפנים שלו שהוא שמח. הוא דיבר משהו. משהו יפה. אבל לא הייתה אפשרות לשמוע.

באותה פגישה בין הקיסר שטרנשוס הבין או היהודים ספריתורה, רקדו סביבו. לא מסביב לתורה, מסביב לקיסר. גם הם הריעו לו. העריצו אותו, והציפו אותו בפרחים. "אני הרגשתי כאילו הוא האבא שלי, זה היה יחס כמו אבא ובן".

הפגישה השנייה נערכה בין השניים בחי נה. הקיסר פראנץ יוזף היה שם, עם קארל יורשה'הצער, ועם אוטו, בנו של קארל. שטרנשוס נופף לו ביד. הקיסר דיבר, ו" שטרנשוס, לא הצליח לשמוע כלום. מפני שהמונים הפריעו.

אחרי זה הלך שטרנשוס לצבא, ונשבע שם למלא באמונה את כל הפקודות של הקיסר. "היה לנו כל כך טוב תחת הדגל של פראנץ יוזף, שלא היינו צריכים אפילו לראות אותו. היינו פטריוטים בשבילו. עשינו הכל מה שהיה לנו אפשרות לעשות. אני נפצתי בשבילו שלוש פעמים".

הוא היה קיסר חכם וטובלב, והיה לו זקן שקרא על שמו זקן פראנץ יוזף. "פעם באו אליו היהודים", נזכר המש"ק. "זה לא בדיחה, זה היה באמת, ואמר לו ש' רוצים להתפלל בשביל שייצא. אז הוא אמר להם: אם אתם תתפללו שאני אנצח היהודים ברוסיה יתפללו שהרוסים ינצחו. הכי טוב שתתפללו לאלוהים שלכם שלא יתערב בכלל, אני כבר אנצח בעצמי. כן, הוא אמר את זה!".

כשהקיסר מת היה אבל גדול, ובשנת 1933 עלה שטרנשוס לארץ. אבל גם בארץ הוא המשיך לשמור על הקשרים שלו עם משפחת המלוכה. "כתבתי לאוטו, הבן של קארל, מכתב", הוא מספר. "כתבתי לו שאני מכיר אותו כשהיה בן ארבע, וראיתי אותו על הגוטרסה. הוא ענה לי, אבל אני לא עניתי לו בחזרה. מספיק. כשהיה לו יום הולדת אני אכתוב לו עוד פעם".

חוק מאוטו לא נשאר לו שום מכר ממש פחת הקיסר. אז הוא כתב לאדנאואר: "כתבתי לו מכתב בחזרוני. סיפרתי לו שהייתי בעיר שלו, כשהוא היה ראש-העיר. סיפרתי לו שגם לי מלאו לא מזמן שבעים שנה. הוא ענה לי ואני לא עניתי לו. מספיק פעם אחת".

גם לרב יוסף הוא כתב מכתב. "לא בענינים אישיים. בעניני מסחר. גם לדוב יוסף שלח רק מכתב אחד. מספיק. את! אילו היה רק אפשר להשיג איוה קיסר, כדי להתכתב כמו שצריך! אבל לפחות יהיה עוד מעט בארץ יער-על-שם קיסר, וגם זה משהו".

הפגנות שלום ואין שלום

אכן הפינה לבית-השלום עלי-שם הארי טרומן הונחה ביום השני השבוע, באוניבר סיטה העברית בירושלים. כי בלי טרומן לא הייתה קמה מדינת היהודים. כנראה הוא הכיר במדינה הזאת בדיוק 11 דקות אחרי שהיא הכריזה על עצמה שהיא קמה. "שלום אוויר לשלום". בית-השלום הרי קם על שום הנישא האמריקאי שהחליט, על-סמך שיקולים צבאיים, באוגוסט 1945, ליטול את פצצת-האטום על יפאן. כי מחר שבתו הייתה נתונה למניעת מלחמה ולייסוד השלום.

השלום זקוק לבית עם כתובת, שכולם יידעו איפה אפשר למצוא אותו. לבית שלו יהיו תלונות, ומרצפות משיש, ומרפסת שאפשר לדבר ממנה אל אורחיה-השלום. לי שלום יהיה גם מזכיר-לענייני-שלום, גיבוי רות, וגם מודיעין. למיקרה שיהיה קשה לתפוס את השלום במשרד שלו. בשבוע ה' לא יתפרסם גם מיקרו דבר מיוג'אחירי לשלום. חזר אחרי חדר המלחמה של

(המשך בעמך 22)

הכנסת

ללא עזרה

כאשר החליטה הכנסת להעביר להועדת החינוך את הצעתו לסדר-היום של ח"כ אורי אבנרי, על "ליקויים בענף הספורט ופיקוח ממשלתי על אגודות הספורט", קיוו הכל, כי ועדת-החינוך תאזור עוז, תיכנס לעובי הקורה כדי לדון בבעיות הנמצאות בשרשי הספורט במדינה.

כאשר הניחה השבוע ועדת החינוך את המלצותיה בפני מליאת הכנסת הוברר, כי החר הוליד עכבר. ועדת-החינוך עשתה הכל כדי להתחמק מהבעיות האמיתיות, במקום לפתור אותן.

תיקון החוק הפלילי. ועדת-המישנה של ועדת-החינוך, שבשורותיה לא נכלל, כמובן, לפי מיטב המסורת הפרלמנטרית חבר ה' כנסת המסוים שהעלה את הספורט למישור הפרלמנטרי בישראל, נהררה ביותר שלא לפגוע בעסקנים השולטים כיום בספורט, ובעיקר בכדורגל. כך, למשל, כאשר הביעה ועדת-המישנה התנגדות לתוכנית ההקפאה של ההתאחדות לכדורגל, נזעקו עסקני מפא"י בהתאחדות, וכשפירסמה ועדת-החינוך את המסקנות הסופיות, לא היה כבר זכר לעניין ההקפאה.

ועדת-החינוך המליצה על העמדת ההת' אחדות תחת ביקורתו של מבקר המדינה. כיצד יבקר המבקר מוסד שאין לו כל קשר לממשלה? איש לא טרח להסביר זאת. הפיקוח על מאות אלפי הילרות, ה' עוברות תחת ידי גיבורי האגודות האנוני' מיים — משיך להיות נושא למאמרים בעיתונות בלבד.

הפתרון אותו לא העיזה להציע: להפוך את ההתאחדות למוסד הפועל לפי חוק

ספורט

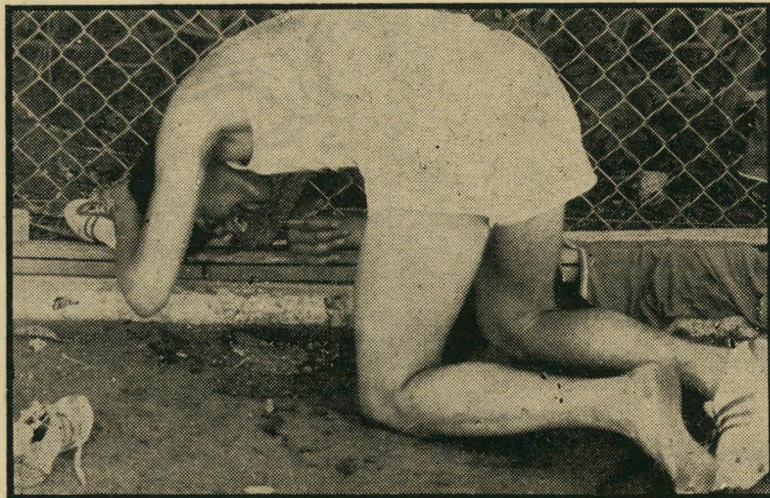
גם שאר ענפי הספורט. הלומדים האחרונים: האתלטים המקומיים.

איך תתבטא השכיחה שלהם? על כך עוד לא החליטו. ביום השישי הם חשבו עדיין שלא יטעו לתחרות האתלטיקה נגד יוון המתחילה ביום החמישי הקרוב. אלא שלבסוף הם המריאו, בכל זאת. מבחינה מצפונית, לפחות, הם הכריזו שהם שובתים. האחראי לביוון: יו"ר הוועדה המקצועית של ההתאחדות לספורט ויו"ר ועדת-מאנקוק מיכה שמבן.

סיבת השכיחה: האתלטים הסבירו, כי לקראת אליפות עמי-אסיה, העומדת להיערך בסוף השנה בבאנקוק, נבקעו תוצאות מינימום אותן חייב כל אתלט להשיג כדי לייצג את ישראל. לפני הנסיעה לאסיה עומדים האתלטים לנסוע לאירופה לשם הישגי מינימום. אלא שהשיגים אלה הם קשים מדי, ויצמצמו בצורה בלתי סבירה את מספר האתלטים היוצאים לתחרויות באירופה.

ההבדל הקטן. הסביר אחד השובתים: בישראל אין בקיץ בעלות. אנחנו לא יכולים להתאמן בגלל החום. העונה מתחילה אצלנו שוב רק באוקטובר. בשביל להיות בכורשי שיא בדצמבר, אנחנו חייבים להתאמן כל הזמן. רק כך נוכל להשיג את המינימום לבאנקוק. מי שלא יסע לאירופה, בוודאי שלא יוכל להשיג את המינימום הדרוש הזה.

"שלמה ניצני, למשל, הרץ המוכשר ל-400 מטר, רץ בארץ בסביבות 48 שניות. ה' מינימום לבאנקוק הוא 47.7 ולאירופה רק בכמה עשיריות יותר. הן את המינימום לאירופה והן את המינימום לבאנקוק הוא יוכל להשיג רק אם ירוץ בתנאים אידיאליים, ועם רצים מעולים, שכמותם אין בארץ.

רץ פנטים "בשביל מה נוסעים לאירופה?"

הקביעה של ועדת-באנקוק, שבראשה עומד שמבן, מונעת ממנו מראש לנסוע לבאנקוק. מאוכזב אחר בין האתלטים היה נתנאל פנטילט, הכשרון השני של משפחת פנטילט, לאחר אחיו — יאיר. הוא אמר:

"המינימום לבאנקוק בריצת 1500 מטר הוא 3:51 דקות. המינימום לאירופה היה 3:56 דקות — תוצאה שהייתי יכול להגיע שלי באירופה. זה הרי כל מטרת הנסיעה. והנה, בשבוע האחרון הורידו את ה' מינימום לאירופה פעם ל-3:54 ואחרי-כך ל-3:53 דקות. זו כבר תוצאה שאני לא יכול לעשות.

גם לאמיר יעקובי הודף כדור הברזל, עשו את אותו הדבר. ההבדל אצלנו בין המינימום לאירופה למינימום לבאנקוק הוא בסך-הכל עשרה סנטימטרים (בין 16 מטר ל-15.90) — אז בשביל מה בכלל נוסעים לאירופה?"

ענף צרדי. מבטא ועמם של האתלטים הוא מהידועים שבעסקני ההתאחדות ל' ספורט: מיכה שמבן, איש מפ"ם כסוף-השיער, אוהב לראות את עצמו כמומחה מספר-אחד בהתאחדות. ילד טיפווחי הוא ענף הספורט הצדדי כדורעף. כיו"ר ועדת באנקוק של ההתאחדות הוא מהקובעים מי יזכה בכרטיס הנסיעה ללמורת הרחוק. האתלטים ועמו על החלטותיו של שמבן, איימו שלא להתחרות ביוני. "איך זה

יתכן, אמרו, "שאיש העוסק בעיקר בענף צדדי ככדורעף יקבע בכל ענפי הספורט?" ישראל היא ארץ האפשרויות הבלתי-מוגבלות.

כדורגל

העסק נפתח

כשנפתחו השבוע מישחקי הגביע העולמי בכדורגל בבירת בריטניה, מולדת הכדורגל העולמי, בלטה עובדה אחת יותר מכולן: הכדורגל הפך מספורט לעסק. מישחקי ה' גביע העולמי הם פיסגת העסקים.

רווח לכולם. מי לא הרויח החדוש ב' לונדון? הרויחו הכדורגלנים. שלא כמו ועדת החינוך של הכנסת, לא התביישו הללו לקרוא לילד בשמו. כל אחד מהבועטים בכדור ידע היטב, שבעיטה מוצלחת שחה כמה מאות דולרים. כל ניצחון שחה פרמ' יות. הגביע עצמו שחה הרבה מאוד.

הכדורגלנים לא היו היחידים, שאכלו בתיאבון מהצלחת. עיתונאים אאלפים, סר' סורי כרטיסי-נסיעות וכרטיסי-כניסה ל' מגרשים, שררי רוי וטלביזיה, נהגו מוגיטו ובעלי בתי-מלון, בעלי בתי-הקולנוע של לונדון והיצאניות של הסוהו — כולם עושים החדוש עסקים, כמו שעושים רק פעם בארבע שנים — בימים המסורפים של הגביע ה' עולמי.

לכולם היה אינטרס אחד ויחיד: לרומם את המישחקים, להביא לכך שעוד לקוחות יסתערו על תוצרתם.

האנגלים עצמם גילו התעניינות מרובה בעיקר במישחקים שבהם היתה מעורבת נבחרתם, הקדישו תשומת-לב פחותה יחסית למינינות הזרות. 1000 ישראלים בלונדון, לעומת זאת, ידעו כי לא כל יום נוסעים ללונדון, רכשו רובם ככולם כרטיסים לכל המישחקים.

מאירופה היה הזרם הגדול ביותר מורכב משדרי טלביזיה. אלה התחרו בינם לבין עצמם, שברו את ראשם כדי למצוא זוויות חדשות לסיקור המישחקים. הטלביזיה היתה גם גורם ישיר להפחתת מספר ה' מבקרים מהיבשת. רבים החליטו, כי אפשר לראות את המישחקים ביתר נוחות בבית.

בישראל, שלא כמו בלונדון, אין הדבר אפשרי. כמו בכל עסק טוב, היה התנאי החשוב להצלחה נעוץ בעובדה שאין מרמים את הקונים. 16 הנבחרות שהגיעו ללונדון עשו את הכל כדי להציג את הכדורגל הטוב ביותר שהן יודעות. אם הן תצלחנה בכך — זאת יתברר רק בעוד שבועיים.

הישראלים רק יכלו לקוות, כי אלה מבין חבריהם שהיו בלונדון ילמדו לחקות את האנגלים — אם לא בנימוסם, הרי לפחות בכדורגל.

היאבקות

זירה חדשה

ההמולה שעורר רפאל הלפרין באיצטדיון בלומפילד (הנולד הזה 1504) לא סככה. הוא עצמו דואג לכך, ועזרתם האדיבה של אלכסנדר ("ראש הברזל") דליגרוס, ומשטרת תל-אביב.

"ראש הברזל", שהאשים את הלפרין בביום המופע כולה, החל משמיע הודעות הפוכות. הוא הסביר לכל מי ששאל אותו, כי בעצם אמר מה שאמר רק בלחץ ה' משטרה. הלפרין, שהכחיש מהרגע הראשון את הבייזם, העביר את היאבקותו לזירה ה' המשפטית, הגיש תביעת דיבה נגד שבועון ספורט, שקבע כי התחרות בויימה.

למה טוב כל הרעש הזה? הלפרין עצמו סיפק את התשובה בשבוע שעבר: הרעש טוב בשביל למשוך צופים לתחרות ה' גדולה בין מר ישראל לבין "ראש הברזל". הוא התערבה משטרת תל-אביב, ששרקה לסיים המישחק. היא הודיעה כי לא תרשה שום עריכת תחרויות של היאבקות מסוג זה. זה באמת הרגיו את הלפרין. הוא התפרץ שוב מבעד לתכלי החוק, אל תוך הזירה המשפטית, הגיש בקשה לציר-על-תנאי נגד המשטרה, שתסכים מרוע לא לתאפשר לו לערוך תחרויות עם "ראש הברזל" או עם כל גוש של שרירים המוצא חן בעיניו. תחרות זו תיערך השבוע, בבית-המשפט העליון בירושלים. ישפוט שופט עליון, ולכן אפשר להיות בטוח כי איש לא ידבר על ביום.